

bl. a. af Argentina, Ecuador, Libyen og Philippinerne. Libyen ønskede ikke at påtage sig begrænsninger med hensyn til egne fremtidige interesser, og de to nævnte latinamerikanske lande fastholdt, at krav om jurisdiktionsudvidelser i medfør af Genèvekonventionen bevaredes, indtil de pågældende lande ved aftale bandt sig til noget andet. Cypern gjorde sig til talsmand for, at man kun accepterede allerede fremsatte krav.

Det var den almindelige opfattelse, at man burde fortsætte bestræbelserne på at sammenarbejde de to sæt principper for udnyttelse af havbunden, hvorom der var opnået enighed i henholdsvis den vestlige gruppe i ad hoc-udvalget og blandt de afroasiatisk-latinamerikanske medlemmer af udvalget. Debatten viste imidlertid, som bl. a. påpeget af Sovjetunionen, at tiden hertil endnu ikke var moden. Malta udtalte, at der ikke var behov for detaljerede retningslinjer, men kun for et begrænset antal legale principper, der senere kunne danne grundlag for en international konvention om udnyttelse af havbunden. Der syntes i øvrigt at være enighed om, at kun sådanne principper, som kunne opnå universel tilslutning, burde søges opstillet.

Blandt de principper, der gav anledning til livligst debat, var spørgsmålet om fælles ejendomsret til havbunden og om administrering af denne rets udnyttelse gennem et overnationalt organ. Medens samtlige lande syntes at acceptere princippet om, at udnyttelse af havbunden skulle ske til fordel for hele menneskeheden, var der hos østlandene stærk modstand mod at betragte havbunden som fælleseje eller fællesarv og mod at lade udnyttelsen af denne administrere af et overnationalt organ. Sovjetunionen påpegede, at fællesejeprikkippet ikke tog hensyn til realiteterne i verden, hvor eksistensen af forskellige sociale og ejendomsretlige systemer gjorde det urealistisk at tro, at uanset hvor demokratisk administrationen af et sådant fælleseje ville blive, og uanset hvor gode hensigter de fleste lande måtte have, ville indfyldelsen i et administrationsorgan alligevel komme i hænderne på kapitalistiske monopoler, hvad ikke mindst udviklingslandene ikke kunne være interesseret i. Udnyttelsen og udforskningen af havbunden måtte derfor efter

sovjetisk opfattelse ske på basis af internationalt samarbejde. Ud over lande som Polen og Ukraine, der udtalte sig imod et internationalt organ, som skulle give koncessioner til de højstbydende, tilsluttede også Den forenede arabiske Republik sig den sovjetiske opfattelse. En række lande, herunder også udviklingslande, støttede kraftigt forslaget om et internationalt organ under FN til at administrere og føre kontrol med udnyttelsen af havbunden. Sverige fandt, at anerkendelsen af „fællesarv“-princippet indicerede et behov for institutionalisering af en international kontrol med udnyttelsen af denne fællesarv, og i denne forbindelse burde FN spille en ledende rolle. Lande som Kuwait, Niger, Saudi-Arabien og Venezuela støttede institutionaliseringstanken og ønskede spørgsmålet herom taget op til behandling i det permanente havbundsudvalg. I spørgsmålet om udnyttelse af havbunden accepterede Uruguay tanken om, at dette burde ske til fordel for verden som helhed, men der burde herved gives særlige fortrin til udvikling af de nabolandområder, hvis økonomi havde behov for styrkelse. Holland gentog sit tidligere fremsatte forslag om udnyttelse af havbunden, hvorefter FN skulle give koncessioner til de enkelte lande, som optrådte som tilsynsmyndigheder, i det omfang de videregav koncessionerne til private foretagender, og endelig skulle FN afkræve de pågældende lande koncessionsafgifter til fordel for udviklingslandene. Dette system kunne eventuelt kombineres med forrettigheder, f. eks. i form af en optionsret, for den eller de nærmest beliggende kyststater.

I spørgsmålet om etablering af et internationalt administrations- og kontrolorgan forsøgte lande som Canada og Cameroun at indtage en mæglende mellemstilling. Med tydelig adresse til østlandene anbefalede Canada, at det permanente udvalg skulle være frit stillet til at overveje alle foreliggende forslag til en retsorden for havbunden, og at ingen medlemmer på forhånd skulle afslå bestemte løsninger. Cameroun mente ikke, at tiden var moden til oprettelse af et sådant organ, men at spørgsmålet måtte overvejes, og at det ville være lige så forkert at forkaste forslaget på indeværende tidspunkt.

Også problemerne omkring forbud mod